

Αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στην περιοδοντίτιδα και τα χρόνια αναπνευστικά νοσήματα

Interactions between periodontitis and chronic respiratory diseases

Νικόλαος Ευθυμιάδης¹, Αννέτα Μπάκα²
¹Περιοδοντολόγος, Υποψήφιος Διδάκτορας,
Εργαστήριο Προληπτικής Οδοντιατρικής,
Περιοδοντολογίας και Βιολογίας Εμφυτευ-
μάτων, Οδοντιατρική Σχολή, Αριστοτέλειο
Πανεπιστήμιο, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα,
²Περιοδοντολόγος, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα

Nikolaos Efthymiadis¹, Annetta Mpaka²
¹Periodontist, Doctoral Candidate,
Department of Preventive Dentistry,
Periodontology and Implant Biology,
School of Dentistry, Aristotle University,
Thessaloniki, Greece,
²Periodontist, Thessaloniki, Greece

Περίληψη

Πληθώρα στοιχείων από μικροβιολογικές και επιδημιολογικές μελέτες υποδεικνύουν μία συσχέτιση ανάμεσα στην περιοδοντική νόσο ή τη φτωχή στοματική υγιεινή και στα αναπνευστικά νοσήματα, που περιλαμβάνουν τη νοσοκομειακή πνευμονία και τη χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια.

Οι αναπνευστικές παθήσεις σχετίζονται με την εισρόφιση βακτηρίων από το στοματοφάρυγγα στο κατώτερο αναπνευστικό σύστημα. Η εισρόφιση αποτελεί συνηθισμένο φαινόμενο, ακόμα και σε υγιή άτομα. Ωστόσο, η συχνότητα εισρόφισης αυξάνεται σε καταστάσεις μειωμένης συνείδησης. Η ανεπάρκεια της άμυνας του ξενιστή για εξάλειψη των παθογόνων από τις επιφάνειες του βλεννογόνου, οδηγεί σε λοίμωξη και ιστική καταστροφή. Τα στοματικά μικρόβια μπορεί να απελευθερωθούν από τους οδοντικούς βιοϋμένες στις σιαλικές εκκρίσεις, οι οποίες εισροφώνται στο κατώτερο αναπνευστικό σύστημα. Επιπλέον, πολλές μελέτες τεκμηριώνουν την αποίκιση των δοντιών και του στοματικού βλεννογόνου από αναπνευστικά παθογόνα βακτήρια που μπορεί να προκαλέσουν πνευμονία σε ασθενείς υψηλού κινδύνου (ασθενείς μονάδων εντατικής θεραπείας ή νοσοκομειακοί ασθενείς).

Σημαντικά ευρήματα από παρεμβατικές μελέτες επιβεβαιώνουν ότι η βελτίωση της στοματικής υγιεινής οδηγεί σε σημαντική μείωση της συχνότητας λοιμώξεων του κατώτερου αναπνευστικού συστήματος. Κατά συνέπεια, η στοματική κοιλότητα μπορεί να λειτουργεί ως παρακαταθήκη μικροβίων για αναπνευστικές μολύνσεις και τελικά για αναπνευστικά νοσήματα.

Περιοδοντολογικά Ανάλεκτα 2009; 20:149-165

Λέξεις κλειδιά: περιοδοντική νόσος, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, πνευμονία, εισρόφιση

Abstract

Accumulative evidence from microbiological and epidemiological studies suggests an association between periodontal disease or poor oral hygiene and respiratory diseases, including nosocomial pneumonia and chronic obstructive pulmonary disease.

Respiratory diseases are related to aspiration of bacteria from the oropharyngeal region into the lower respiratory tract. Aspiration is a common phenomenon, even in healthy subjects. However, the frequency of aspiration increases in situations with impaired consciousness. Failure of the host defense to eliminate pathogens from the mucosal surfaces leads to infection and tissue breakdown. Oral bacteria can be released from dental biofilms into salivary secretions, which are then aspirated into the lower respiratory tract. Moreover, many studies document the colonization of teeth and oral mucosa by respiratory bacterial pathogens, which may cause pneumonia in high-risk patients (institutionalized individuals or patients admitted to intensive care units).

Important evidence from intervention trials confirms that improvement of oral hygiene leads to a significant reduction in the infection rates of the lower respiratory system. Thus, the oral cavity may serve as a microbial reservoir for respiratory infection and finally for respiratory diseases.

Analecta Periodontologica 2009; 20:149-165

Key words: periodontal disease, chronic obstructive pulmonary disease, pneumonia, aspiration